

Huvudman

Eskilstuna kommun
info@eskilstuna.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Slottsskolan i Eskilstuna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Eskilstuna kommun att senast den **16 januari 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, extra anpassningar och anmälan till rektorn. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Eskilstuna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Eskilstuna kommun ska vidta följande åtgärder

Undervisning bedrivs under ledning av lärare

1. Se till att undervisning som ges utanför det ordinarie klassrummet, i det så kallade mindre sammanhanget, bedrivs under ledning av lärare som ansvarar för undervisningen. Undervisningen ska ledas av legitimerade och behöriga lärare om inte någon av skollagens undantagsregler är tillämpliga. De personer som bedriver undervisning ska vara anställda som lärare. Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder ska innefatta uppgift om

vilka lärare som ansvarar för undervisningen som ges utanför det ordinarie klassrummet i det mindre sammanhanget samt anställningsavtal för berörda lärare. Om huvudmannen bedömt att en undantagsregel varit tillämplig ska huvudmannen för varje lärare ange skälen till detta. (1 kap. 3 § och 2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen samt 5 kap. 2 § skolförordningen [2011:185])

Extra anpassningar och anmälan till rektorn

2. Se till att de elever som har bedömts vara i behov av extra anpassningar ges detta stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen. (3 kap. 5 § skollagen)
3. Se till att alla lärare anmäler till rektorn om en elev befaras inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommer till rektorn under perioden den 7 oktober till den 9 januari 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser utredning om särskilt stöd.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:5780) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2025 inlett en tillsyn av Slottsskolan i Eskilstuna kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Slottsskolan följer gällande bestämmelser om att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, extra anpassningar och anmälan till rektorn samt utredning om särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 3 och 4 september 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat

elevernas aktuella åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Undervisningen bedrivs under ledning av lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att det på skolan finns flera elever som ges särskilt stöd genom undervisning i ett mindre sammanhang. Av intervjuerna framgår att detta innebär att elever ges undervisning i angränsande klassrum utanför den ordinarie klassrumsundervisningen. Av skolans aktuella åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen framgår att flera elever ges undervisning enligt detta upplägg under stora delar av skoldagen i samtliga ämnen förutom bland annat slöjd och hem – och konsumentkunskap.

I intervju med rektorn framkommer att undervisningen i det mindre sammanhanget ges av personal som är obehöriga och olegitimerade och att den eller de lärarna som anses ansvara för undervisningen är den ordinarie läraren. Vidare framgår att den ordinarie läraren inte närvarar på dessa lektioner utan enbart tillhandahåller undervisningsmaterial, rättar uppgifter samt sätter elevernas betyg.

Rektorn uppger under intervju att hen är av uppfattningen att detta upplägg innebär att det är den ordinarie läraren som bedriver undervisningen i det mindre sammanhanget.

Rättslig reglering

Av skollagen definieras undervisning som processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. (1 kap. 3 § skollagen)

Av skollagen framgår även att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar. (2 kap. 10 § skollagen)

Enligt skollagen ansvarar en legitimerad lärare för den undervisning som han eller hon bedriver och endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Om det inte finns någon legitimerad och behörig lärare att tillgå inom huvudmannens organisation eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. En sådan lärare får som huvudregel bedriva undervisning under högst ett år i sänder och om en sådan lärare ska användas för att bedriva undervisning under längre tid än sex månader ska huvudmannen först fatta beslut om detta. Som huvudregel får endast den som har legitimation anställas som lärare inom skolväsendet utan tidsbegränsning. (2 kap. 13, 15 och 18–21 §§ skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att undervisning är ett snävare begrepp än utbildning och avser de målstyrda processer som syftar till att eleverna både ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. I definitionen av undervisnings begreppet ligger också att lärandeprocessen sker under ledning av lärare. Med detta menas inte att dessa måste vara närvarande i undervisningslokalen eller motsvarande all lektionstid. Tanken är dock att för att en aktivitet ska klassas som undervisning måste en lärare ha det övergripande ansvaret för det som ska göras. (prop. 2009/10:165, s. 633)

Av skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett aktivt och kontinuerligt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen. (5 kap. 2 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att all undervisning inte bedrivs under ledning av lärare i skollagens mening. Utredningen visar att flera elever ges undervisning i ett mindre sammanhang utanför ordinarie klassrumsundervisning av personal som inte är lärare. Denna personal saknar även legitimation och behörighet för den undervisning som de bedriver.

De lärare som på skolan anses ansvara för denna undervisning närvarar inte, deras uppgift är att tillhandahålla undervisningsmaterialet, rätta uppgifter samt besluta om elevernas betyg.

Att undervisningen utanför den ordinarie klassrumsundervisningen i det mindre sammanhanget inte bedrivs av den lärare som anses ansvarig för undervisningen, utan av personal som saknar legitimation och behörighet för sådan undervisning, innebär att eleverna inte får det aktiva lärarstöd som de har rätt till.

Extra anpassningar och anmälan till rektorn

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Av intervjuer med lärare, elevhälsan och rektorn framgår att lärare tillämpar extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen när de befarar att en elev inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Detta sker genom exempelvis bildstöd, bänkschema, anpassade instruktioner och digitala hjälpmedel.

I intervju med lärare framkommer att flera elever bedömts vara i behov av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen i bland annat ämnena svenska och matematik. Detta medför att lärarna inte hinner ge extra anpassningar till alla elever som är i behov av det. Lärarna prioriterar då och ger de elever med störst behov extra anpassningar.

Av intervju med rektorn framgår att hen känner till att lärare inte hinner ge alla elever de extra anpassningar som de bedömts vara i behov av. Av intervjuer med rektorn och elevhälsan framgår att de är av uppfattningen att detta beror på att lärarna, inte i tillräckligt stor utsträckning, arbetar med extra anpassningar på en generell nivå.

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

I intervju med lärare framkommer att om de befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, så anmäler de eleven för att utreda behov av särskilt stöd till det så kallade elevstödsmötet där rektorn deltar och tar emot anmälan.

Under intervjun lyfts flera elevexempel där lärarna befarar att eleverna inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas trots att de fått extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. I samtliga elevexempel uppger lärarna att de har anmält dessa elever till elevstödsmötet eller kommer att göra det under nästkommande elevstödsmöte. Lärarna uppger att flera elever som de har anmält har haft

svårigheter med att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i flera ämnen under åtminstone hela föregående läsåret men att oklara rutiner och lärarbyten har inneburit att elever inte har anmälts tidigare. Lärarna uppger att flera av dessa elever borde ha anmälts tidigare.

I intervju med lärare och i enskilt samtal med lärare framkommer att det finns flera elever på mellanstadiet som inte är simkunniga. En lärare uppger att det rör sig om cirka 60 elever som inte kan simma och att flera av dessa elever nu går i årskurs 6. Läraren uppger vidare att hen befarar att eleverna, i och med detta, inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i ämnet idrott och hälsa i kommande betygssättning höstterminen 2025. Av intervjun framkommer att läraren inte har anmält dessa elever för att utreda behov av särskilt stöd.

I intervju med elevhälsan framkommer att det finns elever på skolan som inte kan simma och att de därmed riskerar att inte uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i ämnet idrott och hälsa. Av intervjun framgår vidare att de för årskurs 6 känner till att det finns två elever som inte kan simma trots att de har fått extra simträning och att dessa två elever har åtgärdsprogram. Vidare framgår att elevhälsan inte känner till om det finns fler elever i årskurs 6 som inte kan simma, och därmed befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, då de inte har mottagit några anmälningar om detta.

I intervju med rektorn framkommer att det finns flera elever i årskurs 6 som befaras inte uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas i nästkommande betygssättning höstterminen 2025 i ämnet idrott och hälsa då de inte kan simma. Rektorn uppger att dessa elever borde ha anmälts till hen för att utreda behov av särskilt stöd men att hen inte har tagit emot några anmälningar för dessa elever.

Av skolans sammanställda statistik, som Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynsbesöket framgår att 26 elever i dåvarande årskurs 5 läsåret 2024/2025 (nuvarande årskurs 6) är i behov av stödinsatser i ämnet idrott och hälsa för att nå godtagbara kunskaper. Rektorn uppger i intervju att detta beror på att flertalet av dessa elever inte kan simma.

Rättslig reglering

Extra anpassningar

Av skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Anmälan till rektorn om behov av särskilt stöd

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning*Extra anpassningar*

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i arbetet med extra anpassningar på skolan. Av utredningen framgår att lärare, som undervisar i olika klasser, årskurser samt i olika ämnen inte hinner ge extra anpassningar till alla elever som är i behov av det. Att dessa elever inte ges extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen innebär att eleverna inte får det stöd som de har rätt till, vilket på sikt riskerar att påverka elevernas förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Anmälan till rektorn

Skolinspektionen bedömer att det finns brister vad gäller att anmäla elevers behov av särskilt stöd till rektorn. Tillsynen visar att det finns flera elever på mellanstadiet, och att flera av dessa elever går i årskurs 6, som inte kan simma och som undervisande lärare därmed befarar inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Utredningen visar att flera av dessa elever inte har anmälts till rektorn för att utreda behov av särskilt stöd. Detta styrks även av den statistik som Skolinspektionen har tagit del av i samband med tillsynen där det framgår att flera elever i nuvarande årskurs 6 redan under föregående läsår befarades inte uppfylla kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska utfyllas i ämnet idrott och hälsa, och där anmälan av behov av särskilt stöd inte har gjorts till rektorn.

Om sådana anmälningar till rektorn inte görs, och elevernas eventuella behov av särskilt stöd därmed inte utreds, riskerar eleverna att bli utan det särskilda stöd som de kan ha behov av och rätt till enligt skollagen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen). Eskilstuna kommuns verksamhet vid Slottsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, extra anpassningar och anmälan till rektorn. Det finns därför skäl att förelägga Eskilstuna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Utredning om särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervju med rektorn och elevhälsan framgår att en utredning av behov av särskilt stöd startar för varje anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd som rektorn mottar. Av intervju med rektorn framgår vidare att rektorn även startar en sådan utredning om en elev uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

Av intervju med elevhälsan framgår att det finns två elever som anmälts till rektorn i februari 2025 och i maj 2025 för att utreda behov av särskilt stöd men där utredningar ännu inte startats. Av intervju med rektorn framgår att rektorn under pågående tillsynsbesök sett till att utredningar startats för att utreda behov av särskilt stöd för dessa två elever.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. (3 kap. 7 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det genom utredningen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller skollagens krav avseende att se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds och att behovet av särskilt stöd även utreds om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation.

X Tobias Thorén

Beslutsfattare
Signerat av: Tobias Thorén

X Malin Lindberg

Föredragande
Signerat av: Malin Lindberg